

GRIMSTAD d. 19. november 1936.

SF/V.

Husk at våre fruktviner — som andre hotviner — bør drikkes kolde — helst ved kjellertemperatur: 11 grader Celcius.

118670

Herr Vidkun Quisling,
Kr. Augustgt. 15,
Oslo.

Konfidensielt. P. Samling

Jeg har mottatt Deres cirkulære om "Fritt Folk" (datert 27.f.m.) og Deres meddelelse til førerne etter tillitsmannsmøte den 30. oktober (udatert).

Ad Fritt Folk.

Det er med beklagelse jeg ser at man nu igjen vil fremtvinge en dagsavis med sitt kostbare maskineri. Dette tiltross for at bevegelsen nu står så svak som den jo gjør, og også tiltross for at den ledelse man hadde av avisen var så slett at denne avis "Fritt Folk" sålangt fra å gagne vår reisning skadet den.

Jeg har snakket med folk som før var meget godt innstillet overfor hele vår bevegelses idéologi, men som etterhvert som de leste "Fritt Folk", straks sank ned til "Dagbladets" nivå, mer og mer mistet troen på en Nasjonal Samling. Jeg var selv en av dem som tegnet lo valgabonnetter på "Fritt Folk". Det er trist å tenke på at hvis dette overhodet hadde noen virkning, så var det å få folk, som kanskje ellers vilde ha stemt på N.S., til å la dette være, fordi de måtte ta avstand fra det nivå "Fritt Folk" lå på. Nei, først må man ha de rette, dyktige ansvarlige menn, så kan man kanskje starte avis.

Jeg skriver ikke dette for å kritisere, men fordi jeg mener det er min plikt å fremholde de erfaringer jeg har gjort for at lignende ting ikke skal kunne undgås.

Ad Meddelelse til førerne.

Det første avsnitt er jo agitasjon, som ikke hører hjemme i en saklig utredning. Særlig det siste avsnitt spillte jo i denne forbindelse ingen praktisk rolle. Vårt nederlag var jo ikke at vi ikke fikk noen representanter inn på Stortinget. Det betydde i dette tilfelle ingenting, men nederlaget bestod i at vi ikke fikk tilnærmelsesvis de 100 000 stemmer De nevnte i Deres foredrag, eller de 70-80 000 som jeg og mange med mig var sikre på vi skulde få. Men kun 27 000, altså etter folks mening ingen fremgang fra 1933.

At det De nevner i dette avsnitt ~~nevner~~ kan være riktig er en sak for sig, men det har bare ingenting med vårt

nederlag å gjøre.

Agitasjonen med de bortkastede stemmer var selvsagt ikke noe å si på, men man må regne med at våre motstandere vil drive agitasjon mot oss, og spesielt etter at valgresultatet foreligger synes jeg ikke det er noe vesentlig å bebreide våre motstandere på dette punkt. Det må nu engang for alle slås fast at grunnen til vårt nederlag har vi ene og alene vår egen forfeilede propoganda å takke for. skolesett

At de tillitsmenn som ikke stemte med N.S. må trekke sig tilbake, er soleklart, forutsatt at de selv var gått inn for vår bevegelse og altså var enige i å være våre tillitsmenn. I så tilfelle vil de nu ha vist sin uduelighet, og vår bevegelse har ikke bruk for uduelige menn.

I en kjempende bevegelse er der intet som er viktigere enn lydighet og lojalitet mot bevegelsen, og å holde sammen.

For å undgå enhver misforståelse har jeg tatt opp denne passus fra Deres sirkulære, for å vise at jeg fullt ut vil rette mig etter den, og for å pointere at dette ikke må optas som en kritikk, som jeg eventuelt også kunne la komme utenforstående for øre, men denne skrivelse er diktert av den plikt mitt ansvar for vår bevegelse fører med sig.

Arbeidet etter valget.

Jeg snakker i det følgende kun om de forhold jeg kjenner, nemlig om forholdene på Sørlandet. Om lignende tilstande skulde kunne ha gjort sig gjeldende andre steder vet jeg ingenting om. Men etter valgresultatet å dømme skulde ikke dette forundre mig.

Jeg er etter nøie analysering av vårt arbeide før valget kommet til det resultat at grunnen til vårt nederlag først og fremst skyldes at vår agitasjon var for "lett" underbygget. Dette ytret sig først i det menneskemateriale vi hadde å stille opp. Vi manglet innen våre rekker tilstrekkelig av menn som ved sin dyktighet på det ene eller det andre felt hadde skapt, respekt, for sig og sitt navn. I Grimstad f.eks. har vi bare 10-12 medlemmer. Ingen av disse kommer inn under ovennevnte kategori.- Jeg kan ikke her si mere.- Dette gav sig útslag i den Stortingskandidat-liste vi satte opp. En av våre kandidater var etter hvad det sies infølke- munne en tidligere "gauk", en annen har skjøttet sine private affærer slik at hans forretning nu står på konkursens rand, hvad alle velbere i hans krets også var opmerksom på.

Dertil kommer at vår agitasjon var for "lett". Den var for dårlig underbygget med tung positivisme. Vi snakket ikke om hvad "Vi vilde", men vi snakket om "Hvad vi ikke vilde". Dette gikk igjen helt fra vår propogandaleders - Gudbrand Lunde - foredrag. Han, som hvis han vilde, kunne ha holdt et positivt foredrag. Og til mine egne foredrag. Men jeg kunne ikke engang holde noe positivt foredrag, fordi jeg nok ante hvad vi vil, men jeg hadde ikke fordøiet det, gjennomtenkt det, slik at jeg igjen kan gi det fra mig til andre.

Vi holdt nok mange foredrag her nede, men hvad hjalp det hvis disse foredrag var slike at de ikke bare ikke gagnet

vår bevegelse, men tvertom ved sine uheldige og kvasse uttrykk skadet den.

Jeg tror virkelig dette var tilfelle. Jeg kan i alle fall ikke forklare mange av valgresultatene på annen måte.

F.eks. Lillesand, hvor vi hadde holdt 3-4 utendørs-møter, senest siste lørdag før valget. Det var da mange folk tilstede nøkternt regnet i alle fall over 150. Folk hørte oppmerksomt på oss talere som først var undertegnede og så dommerfullmektig Henriksen. Etterpå blev det sunget "Ja vi elsker". Stemningen var utmerket.

To dager senere er det i høiden etpar som stemmer på oss. Det var som et slag i ansiktet. Men når jeg etterpå tenker på hvad Henriksen og jeg sa på det møte og de foregående så ~~krax~~ tar jeg hatten av for de folk som etter utelukkende å ha hørt våre taler undlot å stemme på N. S. Det norske folk har ved sin stemmegivning lår vist at det lå på et høiere nivå enn vi hadde ventet, og det er bare gledelig.

Efter disse mine erfaringer må ikke bare hovedvekten, men så å si alt arbeide i de kommende måneder legges på punkt 2 i dette avsnitt:

å utbygge og konsolidere den politiske organisasjon, aktivisere tillitsmenn og medlemmer og utdanne dem til dyktige forkjempere for saken.

Jeg vet nu hvorledes propoganda ikke skal drives (iallefall ikke før det er skapt et solid underlag, hvorpå sluttspurten måskje kan baseres) - Jeg ber om å bli lært hvorledes den skal drives!

Vi må aktivisere de medlemmer vi har, og vi må i første rekke søke å få denslags nye medlemmer som lett lar seg aktivisere, og ~~de~~ har betingelse for å kunne yde noe virkelig positivt for vår bevegelse, og også å få inn i våre rekker menn som med sitt navn, sitt plettfrie rykte, sin anseelse, vunnet ved sin dyktighet, kan gå i bogen for oss, og som altså går god for at de idéer vi yngre, og mange ganger ukjente krefter, fremlegger, også er alvorlige.

Et eksempel: Når jeg står op og taler for N. S., - taler mot kommunismen, forsøker å få arbeiderne med oss. - Dette er få som i det stykke har tillit til mig. Det henger igjen dette at jeg er kapitalist, ergo taler jeg mot arbeiderpartiet (og også arbeiderne mener man). Har jeg derimot lo tenkende respekterte arbeidere bak mig, som går god for det jeg sier, da først vil mine ord kunne få tyngde, og vil kunne bringe andre arbeidere til eftertanke og til å innse at, ja, det ~~har~~ Sjur Fuhr sa, det var nok noe i det likevel.

Jeg mener at det ovenfor citerte punkt 2. i Deres meddelelse er så uhyre viktig, at denne opgave ikke tåler å bli skjøvet tilside for andre i øieblikket mindre viktige ting.

Jeg mener at skal vår bevegelse seire må dette pre-
seres. Vi står dessverre enda så svake at våre krefter må ikke splittes til ditt og datt. Jeg mener f.eks. at alt arbeide for en ny dagsavis nu er skadelig fordi de krefter som blir tatt til det kolossale løft, som det vil bli igjen å utgi en dagsavis, de blir

tatt vekk fra det arbeide som nu er absolutt påkrevet, nemlig i å aktivisere tillitsmenn og medlemmer, og utdanne de til dyktige forkjempere for saken! Og det er det vi ikke har råd til.

Hadde vi krefter nok økonomisk såvel som menn, skulde jeg være den første til å innrømme en riktig ledet dagsavis kolossale betydning, men det har vi ikke. Nu gjelder det å økonomisere med de krefter vi har. I den forbindelse vil jeg påpeke at det er absolutt nødvendig å få en dyktig mann til å sette igang en studie-cirkel og taleskole i Arandal. Når kommer han ?

Jeg mener at hele vår propoganda og agitasjon også må i støpeskjeen. Det norske folk har sagt ettertrykkelig nei til en negativ agitasjon spekket med skjeldsord og nedrakkning. Jeg tror det vil si ja til en saklig propoganda for våre idéer, som er det norske folks idéer, og som de vil være med å kjempe for bare de først stoler på oss som fremlegger dem. Og dertil må komme en saklig agitasjon: i hvorfor man må gå den vei våre idéer peker skal man undgå kaos.

Vi må lære av alle erfaringer som anensteds (også hos våre motstandere - arbeiderpartiet -) er høstet. Men vi må ikke overføre dem til Norge, vi må huske at nordmennene og spesielt de nordmenn vi vil ha tak i, er høitstående folk, både med hensyn til kunnskap og ikke minst moralske

Vi må derfor fordøie de erfaringer annensteds er gjort, slik at vi kan avpasse disse efter det norske folks mentalitet.

Det foredrag dr. Gudbrand Lunde holdt på møte for tillitsmenn sist jul i Oslo om agitasjon, hvor han hevdet at det i en diskusjon ikke gjaldt å svare saklig, men å angripe motstanderen på et svakt punkt hos ham, det tror jeg i alle fall ikke her på Sørlandet vil føre frem.

Jeg anser f.eks. antijødisk propoganda her for helt unødvendig, forfeilet og kun skadelig.

Derimot bør det legges mer vekt på punkt 22. i vårt program, kanskje spesielt her på Sørlandet. Det bør fremheves at dette: At Kristendommens grunnverdier vernes, det er ikke bare et punkt i vårt program, men det er så å si forutsetningen for hele vårt program. Jeg går ut fra at alle innen N.S. innser at så er tilfelle. Dette var det vesentligste av det jeg fant det for min plikt å fremkomme med overfor Dem.

Men denne gang krever jeg å få erkjent mottagelsen av dette brev^{et} og jeg vil også ha en klar beskjed om de rettningslinjer som herefter først og fremst skal følges.- Jeg trodde en tid efter valget at valgets resultat for oss var det gunstigste N.S. kunne fått, fordi det tvang oss til ettertanke og selverkjennelse.

Deres meddelelse kunne stort sett likegodt ha vært skrevet før valgresultatet forelå, som efter, dette fikk min tro på N. S. til å vakle. Ikke min tro på de idéer som N.S. er gått inn for, de vil engang seire, men min tro på at N.S. skulde kunne bære disse idéer frem.

Det svar jeg får fra Dem håper jeg vil være så klart at det for mig vil bety et enten eller.

Heil og sæl

P.S. Kopi av dette brev er sendt fylkesfører H. ktoen.

Sjur Fjell
ledet i Grimstad.